10

เดินเส้น (Routing)

ในบทนี้ท่านจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับ

- การจัดการ คอนเนคชั่น
- การกำหนดกริด
- กำหนดกฎการออกแบบ
- เดินเส้นด้วยมือ
- การเดินเส้นและเปลี่ยนเลเยอร์
- การแก้ไขแทร็ค
- เดินเส้นอัตโนมัติ (Auto Routing)
- การใช้ Auto Router
- การสร้างจุดทดสอบ (Test Point)
- การสร้างหยดน้ำตา (Tear Drop)

การเดินเส้นหรือ Routing คือหัวใจของการออกแบบ PCB มีความสำคัญใกล้เคียงกับ Placement บอร์ด จะใช้งานได้สมบูรณ์ วงจรจะต่อได้ถูกต้องขึ้นกับการวางเส้นหรือแทร็ค โปรเทลมีเครื่องมือสำหรับเดิน แทร็คสองวิธีคือให้ผู้ออกแบบเดินด้วยตนเองเรียกว่า Manual Routing และวิธีอัตโนมัติหรือ Auto Routing ทั้งสองวิธีมีความสำคัญขึ้นกับการใช้งานตามสถานะการณ์ชิ้นงานบางชนิดต้องการควบคุม แทร็คอย่างใกล้ชิดคือต้องการให้เดินเส้นในทิศทางที่กำหนด ต้องการกำหนดตำแหน่งเวีย ดังนั้นต้องใช้ การเดินแทร็คด้วยมือ สำหรับวงจรทั่วๆไปเช่นดิจิตอล สามารถใช้ Auto Router เดินแทร็คให้อัตโนมัติ ซึ่งความสามารถ Auto Router ของโปรเทลมีความสามารถมาก ใช้หลักการทำงานของ Shape Based คือมองวัตถุต่างๆตรงตามขนาดจริง ไม่ใช้วิธีเดินเส้นบนกริดเช่น ซอฟต์แวร์ในอดีต

การจัดการคอนเนคชั่น

คอนเนคชั่นหรือเส้นลอยๆโยงระหว่างขาถึงขาอุปกรณ์ เป็นสัญลักษณ์ใช้แสดงการเชื่อมต่อ เส้นเหล่านี้ กำหนดจากวงจร คอนเนคชั่นต้องถูกเปลี่ยนเป็นเส้นทองแดง(แทร็ค)ด้วยกระบวนการ Routing ไม่ว่าจะ เดินด้วย PCB หน้าเดียวหรือ 2 หน้า ระหว่างเคลื่อนย้ายอุปกรณ์โปรเทลจะเปลี่ยนตำแหน่งคอนเนคชั่น โดยวิธีปรับจุดต่อ(Optimize) ตำแหน่งขาในเน็ทเดียวกัน ย้ายเข้าใกล้กว่าจุดเดิมคอนเนคชั่นจะเปลี่ยนไป ที่จุดใหม่แทน ทั้งนี้การปรับจุดต่อจะต้องสอดคล้องกับกฎในกฎการออกแบบ(Design Rules) ดังจะกล่าว ต่อไป เมื่อเดินเส้นทองแดงไปแล้วโปรเทลจะรับรู้โดยยกคอนเนคชั่นออกและไม่แสดงต่อไป โปรเทลจะ รักษาข้อมูลนี้ ถึงแม้ว่าจะเดินเส้นทองแดงแล้วยกเลิกกลับเป็นคอนเนคชั่นเช่นเดิม ตำแหน่งการเชื่อมต่อ จะกลับมาแสดงได้อย่างถูกต้องเสมอ หรือหากเดินเส้นทองแดงเพียงบางส่วนและเหลือไว้ โปรเทลจะ แสดงคอนเนคชั่นโดยเริ่มจากจุดที่แทร็คหยุดไปถึงขาที่เป็นเป้าหมายแทน

การกำหนดกริด

โดยทั่วไปการเดินเส้นหรือการวางเส้นทองแดงไปบน PCB จะใช้วิธีวางไปบนกริด(ระยะห่างสม่ำเสมอ ทางแนวนอนและแนวตั้ง ใช้สำหรับวางวัตถุต่างๆเช่น แพ็ด, แทร็ค, เวีย เป็นต้น) ซึ่งกริดของการวางเส้น (Routing grid) จะต้องเป็นจำนวนเท่าของกริดของการวางอุปกรณ์(Placement grid) เช่นถ้ากริดการวาง เส้นมีขนาด 25mils ดังนั้นกริดการวางอุปกรณ์ต้องมีขนาด 50 หรือ 100mils เพื่อให้เส้นที่เดินบนกริด 25mils วิ่งเข้าหาอุปกรณ์(ที่ขา)ได้ศูนย์กลางพอดี สำหรับอุปกรณ์ในยุคปัจจุบันมีขนาดเล็กลงมาก บาง ชนิดกำหนดขนาดเป็นหน่วยมิลลิเมตร บางชนิดกำหนดเป็นหน่วยนิ้ว เมื่อมีการผสมอุปกรณ์ทั้งสองชนิด ในชิ้นงานเดียวกัน จึงยากที่จะกำหนดกริดให้เข้ากันได้กับทั้งสองหน่วย ดังนั้นโปรเทลได้แก้ปัญหานี้โดย

- ใช้ Electrical Grid (กำหนดได้จาก Design>>Option>>Option ช่อง Electrical Grid) เพื่อให้วัตถุ
 วิ่งเข้าหา(Snap)วัตถุทางไฟฟ้าด้วยกัน ถึงแม้จะไม่วางอยู่บนกริด
- ใช้คาดการณ์ล่วงหน้า ระหว่างเดินเส้นทองแดง(ด้วยคำสั่ง Place>>Interactive Routing) เมื่อ เลือกคอนเนคชั่นและเลื่อนเมาส์ โปรเทลจะค้นหาแนวทางที่คิดว่าจะใช้ เมื่อคลิกเมาส์จึงจะถือว่ายอม รับเส้นนั้น แต่ถ้าไม่ชอบสามารถเปลี่ยนเป็นจุดใหม่ เปิดโอกาสให้ผู้ออกแบบเลือกวิธีการวางเส้นได้ ตรงตามความต้องการ
- หลีกเลี่ยงวัตถุกีดขวาง (ใช้คำสั่ง Tools>>Preference>>Option>>PCB เลือก Avoid Obstacle)
 สามารถตรวจสอบความผิดพลาดชนิดทันที ดังนั้นผู้ออกแบบมั่นใจได้ว่าไม่มีโอกาส วางเส้นให้ใกล้ กันน้อยกว่าระยะห่างซึ่งกำหนดจากกฎการออกแบบ หากใช้ความสามารถนี้ตลอดเวลา จะมั่นใจได้ ว่าเมื่อเสร็จชิ้นงาน จะไม่มีจุดใดมีความผิดพลาดเกิดขึ้นเด็ดขาด

กำหนดกฎการออกแบบ

เมื่อต้องการแสดงกฎการออกแบบสำหรับการเดินเส้น เรียกคำสั่ง **Design>>Rules [D,R]** คลิกในช่อง Routing จะได้ดังรูปที่ 10—1 แต่ละช่องมีความหมายดังนี้

Clearance Constraint กำหนดระยะห่างน้อยที่สุดระหว่างวัตถุบน Signal Layer

Routing Corners กำหนดวิธีเดินเส้นที่มุม เลือกได้เป็น 90, 45 องศา หรือเป็นมุมโค้ง

Routing Layers กำหนด Layer และทิศทางการเดินเส้นใน Layer

Routing Priority กำหนดลำดับความสำคัญของการเดินเส้น 100 จะสูงสุดและเดิน

ก่อน 0 จะต่ำที่สุด

Routing Topology กำหนดวิธีการเดินเส้นระหว่างแพ็ดถึงแพ็ดของอุปกรณ์ โดยทั่วไป

กำหนดเป็นสั้นที่สุด หรือ Shortest สามารถเลือกได้คือ Horizontal,

Vertical, Daisy-Simple, Daisy-Mid Driven, Daisy-Balance

Routing Via Style กำหนดขนาดแพ็ดและรูเจาะสว่านของเวีย

SMD Neck-Down กำหนดสัดส่วนระหว่างความกว้างเส้นทองแดงและความกว้างแพ็ด

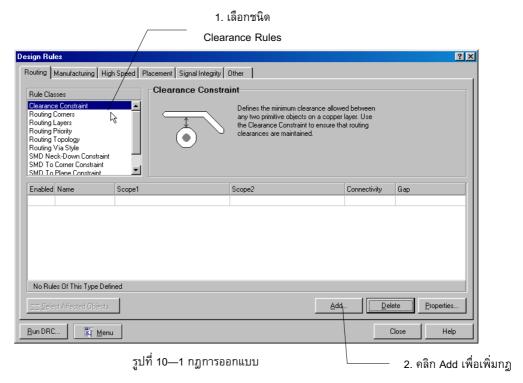
ของอุปกรณ์ชนิด SMD หน่วยเป็น เปอร์เซ็นต์

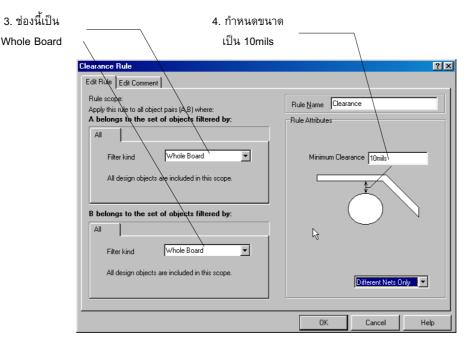
SMD to Corner Constraint กำหนดระยะห่างน้อยสุดจากแพ็ด SMD ไปที่จุดหักมุมแรก
SMD to Plane Constraint กำหนดระยะห่างมากสุดจากแพ็ด SMD ไปยัง copper plane
Routing Width กำหนดขนาดเส้นแทร็คทั้งระหว่างเดินวิธี Manual หรือ Auto

ในบทที่ผ่านมา เราได้ทดลองสร้างบอร์ดตัวอย่างค้างไว้ในขั้นจัดเรียงอุปกรณ์ ขั้นต่อไปจะเริ่มต้นเดินเส้น ซึ่งจำเป็นต้องกำหนดข้อบังคับต่าง ๆโดยสรุปดังนี้

- ระยะห่างระหว่างวัตถุใดๆกำหนดเป็น 10mils
- กำหนดเวียเป็นชนิด Through Hole มีขนาด 50mils และมีรูเจาะ 28mils
- กำหนดขนาดเส้น Power (VCC, GND) มีขนาด 50mils
- กำหนดขนาดเส้นทั่วไปมีขนาด 12mils
- กำหนดให้เดินเส้นบนด้าน Top ในแนวนอนและ Bottom ในแนวตั้ง

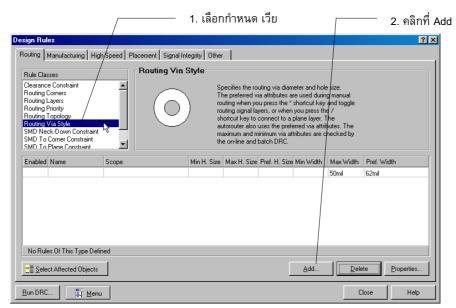
ขั้นตอนการกำหนดมีดังนี้

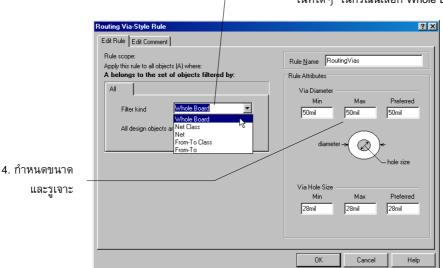
รูปที่ 10—2 กฎระยะห่าง (Clearance Rule)

การกำหนดในระดับ Whole Board หมายความว่าระยะห่าง(Clearance) ระหว่างวัตถุใด ๆบน Electrical Layer จะมีระยะ 10 mils เหมือนกันทั้งบอร์ด ไม่ว่าจะเป็นแพ็ด,เวีย,แทร็ค ต่อไปจะกำหนดขนาดเวีย สำหรับเน็ทใด ๆโดยไม่เจาะจง(ระดับ Whole Board) ก่อน

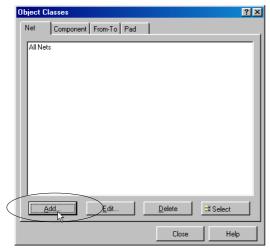

รูปที่ 10—3 เลือกกำหนดขนาดเวีย

3. เลือกกำหนดเวียนี้สำหรับทั้งบอร์ดหรือเฉพาะ เน็ทใดๆ ในกรณีนี้เลือก Whole Board

รูปที่ 10—4 กำหนดกฎของการใช้เวีย

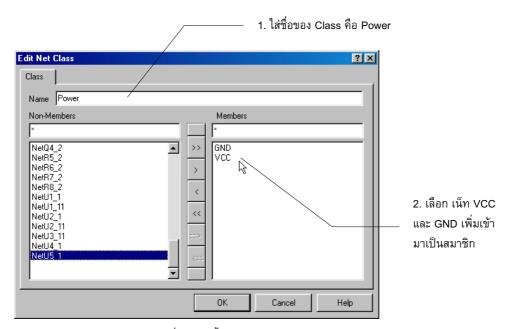
รูปที่ 10—5 กำหนดระดับ (Class) ของวัตถุ

จะกำหนดขนาดเส้นและระยะห่างสำหรับ VCC และ GND ให้ต่างจากเน็ทอื่น ให้ปิดใด อะล็อกบ็อกซ์ของ Design Rules โดยคลิกที่ ปุ่ม Close จากนั้นเรียกคำสั่ง Design>> Class [D,R] กำหนด Class ของเน็ทคลิกที่ ปุ่ม Add

เนื่องจากเน็ท VCC และ GND มี ความต้องการเรื่องระยะห่างเหมือนกัน ดังนั้น การกำหนด Class ซึ่งเหมือนเป็นตัวแทน เน็ททั้งสอง และนำไปกำหนด Clearance ใน กฎการออกแบบได้ง่ายกว่า

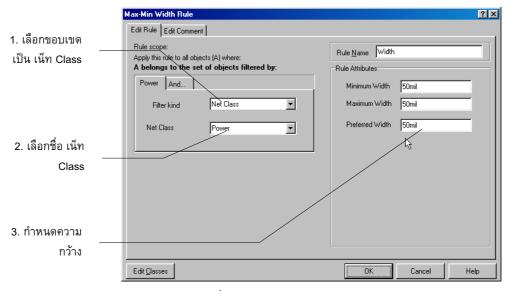
ในไดอะล็อกบ็อกซ์ Edit Net Class

กำหนดชื่อในช่อง *Name* เป็น **Power** จากนั้นเลือกชื่อ Net จากช่อง Non-member ให้เข้ามาในช่อง Member ให้ประกอบด้วย VCC และ GND

รูปที่ 10—6 ขั้นตอนการกำหนดสมาชิกใน Class Power

เสร็จแล้วคลิก OK เรียกคำสั่ง **Design>>Rules** ในแถบ *Routing* เลือก *Width Constraint* จากนั้น เลือกตามรูปที่ 10—7 เมื่อกำหนดทุกอย่างเรียบร้อย คลิกที่ปุ่ม OK

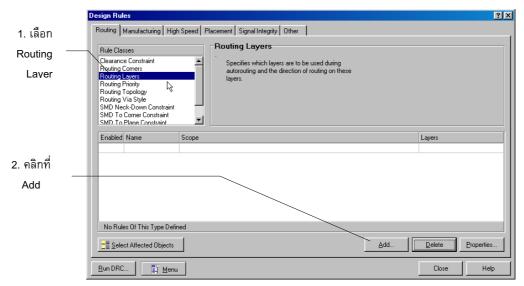

รูปที่ 10—7 กำหนดความกว้างสำหรับ Power

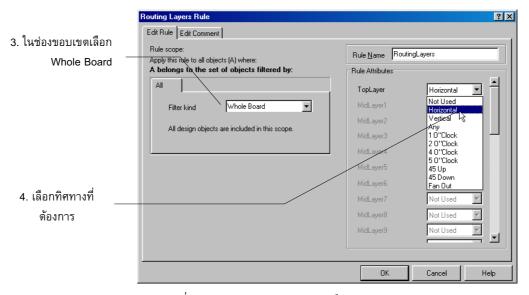
จะเห็นว่าได้กำหนด Width Constraint (ข้อจำกัดความกว้างขนาดเส้น) สองครั้งคือครั้งแรกกำหนด ขอบเขต (Rule Scope) เป็น Whole Board ซึ่งมีลำดับความสำคัญต่ำที่สุด ดังนั้นจะครอบคลุมเน็ททั้ง หมดให้มีความกว้างเป็น 12mils ครั้งที่สองกำหนดสำหรับเน็ท Class Power ซึ่งประกอบด้วย VCC และ GND มีขนาดความกว้าง 50mils เนื่องจาก Whole Board มีลำดับความสำคัญต่ำกว่าเน็ท Class Power (ตามลำดับของกฎการออกแบบ) ดังนั้นครั้งที่สองจะทับเฉพาะของ Power แต่จะไม่เปลี่ยนข้อกำหนด เน็ทอื่นๆ

ต่อไปจะกำหนดทิศทางการเดินเส้น เนื่องจากความต้องการกำหนดว่าจะต้องเดินเส้นในเลเยอร์ TOP ในทิศทางแนวนอน และเดินเส้นในด้าน BOTTOM ในแนวตั้ง ดังนั้นจาก **Design>>Rules** เลือก จากช่อง *Routing Layer* เลือกปุ่ม **Add** เพื่อเพิ่มกฎ

ในไดอะล็อกบ็อกซ์ Routing Design Rule เนื่องจากไม่กำหนดทางเลือกเฉพาะเน็ทใดๆเป็น พิเศษ ดังนั้นขอบเขตของกฎจึงเลือกบังคับที่ระดับ Whole Board ตามรูปที่ 10—9 สำหรับในด้าน Attribute เลือกทิศทางของแต่ละเลเยอร์จากดรอปดาวน์

รูปที่ 10—8 กำหนด Routing Layer

รูปที่ 10—9 กำหนดทิศทางของเลเยอร์

เมื่อกำหนดทุกอย่างเรียบร้อย คลิกที่ OK

เดินเส้นด้วยมือ

การเดินเส้นทองแดงหรือ Routing เป็นส่วนที่สำคัญของการออกแบบ PCB เพราะเวลาส่วนใหญ่ของทั้ง ชิ้นงานกว่า 40% จะหมดไปกับการเดินเส้น, การจัดแต่งเส้น โปรเทลมีเครื่องมือสำหรับเดินเส้นที่มีประ สิทธิภาพมาก และยังประสานได้เป็นอย่างดีกับการจัดการเน็ท ซึ่งเมื่อเดินเส้นระหว่างจุดถึงจุดสำเร็จไป แล้ว คอนเนคชั่นซึ่งแสดงให้เห็นจะหายไปด้วย แต่ไม่ได้หมายความว่าเน็ทจะหายไป เพียงแต่ถูกแทน ด้วยแทร็คซึ่งเป็นลายวงจรที่ต่อเสร็จสมบูรณ์จริงๆเกิดขึ้นมาแทน ถ้าหากลายวงจรเส้นที่เดินไปไม่ถูกใจ สามารถยกเลิกและคอนเนคชั่นจะกลับมาแสดงข้อมูลเน็ทได้เช่นดังเดิม

สำหรับบอร์ดทดลองที่จะสร้างต่อได้กำหนดขนาดเส้นและระยะห่างในหัวข้อที่แล้ว ส่วนทิศทาง การเดินเส้นจะกำหนดให้ด้าน Top เดินในแนวนอน ส่วนด้าน Bottom เดินในแนวตั้ง

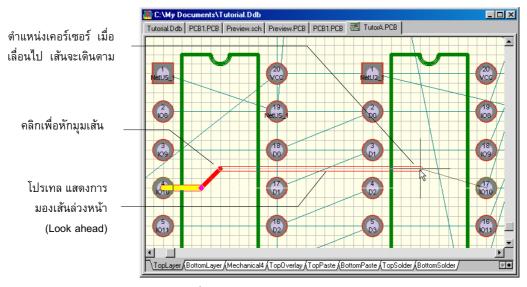
ตรวจสอบกำหนดค่า

- ก่อนจะเริ่มต้น ตรวจสอบค่าต่างๆดังนี้ ใช้คำสั่ง Tools>>Preference>>Option ดูในบริเวณ Editing Option ได้กำหนดให้ Online DRC(ตรวจสอบความผิดพลาดตลอดเวลา) และในบริเวณ Interactive Routing ได้กำหนด Automatically Remove Loop(ยกเลิกเส้นซ้ำเป็นวงรอบ)ไว้หรือ ไม่ ตรวจสอบและกำหนดให้เลือกไว้ สำหรับ Interactive Routing Mode เลือกเป็น Avoid Obstacle(ลบเลี่ยงสิ่งก็ดขวาง)
- ระหว่างเดินเส้น หากได้กำหนดให้โปรเทลแสดงชื่อเน็ทและหมายเลขขาของอุปกรณ์จะช่วยให้ ทำงานได้ง่ายขึ้น ตรวจสอบดูโดยเข้าไปที่ Tools>>Preference>>Display ดูว่าบริเวณ Show ช่อง Pad Net(แสดงชื่อเน็ทที่ขาอุปกรณ์) และ Pad number(แสดงหมายเลขขาที่ขาอุปกรณ์) เช็คถูก หรือไม่ เมื่อแก้ไขเรียบร้อยคลิกที่ OK

เดินเส้นระหว่างจุด

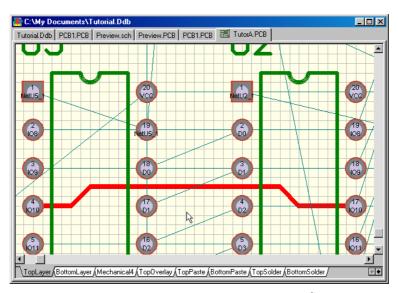
เริ่มต้นจะทดลองเดินเส้นระหว่าง U5 และ U2 เนื่องจากมีลักษณะเป็นบัสทดลองได้ง่าย เลื่อนจอภาพ ให้ ทั้ง U5, U2 อยู่กลางๆจอภาพ สำหรับชื่ออุปกรณ์และชื่ออ้างอิง(Part Type, Reference Designator) ระหว่างเดินเส้นอาจจะขวางการมองทิศทางการเดิน สามารถปิดอักษรเหล่านี้ได้ชั่วคราว เรียกคำสั่ง Tools>>Preference>>Show/Hide ในช่อง String กำหนดให้เป็น Hidden จากนั้นคลิกที่ OK

- 1. จะใช้กริดขนาด 25mils ระหว่างเดินเส้น กดคีย์ "G" จะเห็นกริดปรากฏให้เลือก เลื่อนไปเลือกที่ 25mils สังเกตดูว่าขณะนี้ได้อยู่บนเลเยอร์ Top หรือไม่ หากไม่ใช่กดคีย์ "*" เพื่อเปลี่ยนเลเยอร์ จาก นั้นเรียกคำสั่งสำหรับเดินเส้น Place>>Interactive Routing เลื่อนไปคลิกที่ U5.4 (U5 ขาหมาย เลข 4) อาจจะคลิกบนคอนเนคชั่นซึ่งออกจาก U5.4 ก็ได้ ให้ผลเหมือนกัน
- 2. เลื่อนเคอร์เซอร์จะเห็นเส้นวิ่งออกมาจาก **U5.4** เลื่อนไปแล้วทางขวา คลิกเพื่อหักมุม 45 องศา ลาก ไปทางขวาเพื่อลอดระหว่างขา U5 และ U2 สังเกตดูจะเห็นว่าคอนเนคชั่นจะวิ่งต่อจากปลายแทร็ค แทนที่จะวิ่งออกจากขา U5.4

รูปที่ 10—10 การเดินเส้นด้วยมือ

- 3. หากต้องการหยุดการเดินเส้นไว้เท่านั้น ให้กด ESC หรือคลิกเมาส์ปุ่มขวา ทดลองเดินต่อไปเรื่อย ๆ จนจบที่ขา **U2.17**
- 4. หากต้องการยกเลิกเส้นที่เดินไปแล้ว ใช้คำสั่ง Tools>>Unroute>>Connection คลิกที่เส้น ทองแดง ทั้งช่วงระหว่างขาถึงขาจะถูกยกเลิก กลายเป็นคอนเนคชั่นเหมือนเดิม

รูปที่ 10—11 เมื่อเดินเส้นจาก U5.4 จนจบที่ U2.17 เสร็จสิ้นแล้ว

การมองเส้นล่วงหน้า (Look Ahead)

จากตัวอย่างการเดินเส้นระหว่าง U5.4 ไปยัง U2.17 นั้น เราได้ใช้ความสามารถ Interactive Routing ที่ เรียกว่า Look Ahead ซึ่งทำงานดังนี้

- 1. เส้น"โปร่ง" ซึ่งเลื่อนติดกับเมาส์ระหว่างเลื่อนเส้นคือเส้นล่วงหน้า เส้นนี้จะเลื่อนตามเมาส์ไปตลอด แต่ไม่ใช่เส้นที่จะวางลง เส้นที่จะวางจริง ๆคือเส้นทึบ
- 2. เส้นโปรงนี้จะช่วยให้เราคาดคะเน่ได้ว่าจะวางเส้นทึบในตำแหน่งใด หรือหักมุมที่ใด เพราะเมื่อวาง เส้นทึบลงไปแล้ว เส้นโปร่งจะกลายเป็นเส้นทึบ หรือเป็นเส้นในลำดับต่อไปแทน ทดลองดูในกรณี เดินเส้นออกมาจาก U5.4 แล้วหักมุม เส้นที่ลอดระหว่างขา U5.17 และ U5.18 นั้นเดินได้ง่ายขึ้น เมื่อมี Look Ahead มาช่วย
- 3. การมองเส้นล่วงหน้าจะช่วยจัดระยะระหว่างวัตถุกับเส้นที่เดินให้ แม้บางครั้งจะทำให้เส้นทองแดง วางนอกกริดก็ตาม กรณีนี้มีประโยชน์มากต่อการเดินเส้นกับ IC ชนิด SMD เพราะตำแหน่งขามัก ไม่ตรงกริด

รูปแบบการเดินเส้น

ระหว่างเดินเส้น โปรเทลจะมองเส้นทองแดงของเน็ทอื่นๆ แพ็ดหรือเวียของเน็ทอื่นๆ เป็นวัตถุกีดขวาง (Obstacle) เพราะตามหลักของวงจรไฟฟ้า จะต้องไม่ยอมให้เกิดลัดวงจรระหว่างเน็ทต่างกัน อย่างไรก็ ตามโปรเทลมีวิธีจัดการกับสิ่งกีดขวางเหล่านี้ได้ดังนี้

Ignore Obstacle

เลือกจาก Tools>>Preference>>Option ในบริเวณ Interactive Routing หมายถึงโปรเทลไม่ต้องสนใจสิ่งกิดขวางต่างๆ จะเดินเส้น ไปใกล้หรือทับก็ไม่เป็นไร แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าวงจรใช้งาน ได้ เพียงแต่ทางเลือกนี้ไม่ต้องการให้ซอฟต์แวร์ตรวจสอบความผิด พลาดระหว่างทำงาน

Avoid Obstacle

Push Obstacle

ในภาวะนี้โปรเทลจะตรวจสอบระยะห่าง ระหว่างสิ่งกีดขวางต่างๆ ตามที่กำหนดใน Design>>Rules และจะไม่ยอมให้วางเส้น ถึงแม้ ว่าจะพยายามเลื่อนเคอร์เซอร์ไปก็ตาม การใช้งานในภาวะนี้เหมาะ อย่างมากกับการเดินเส้นด้วยมือ เพราะไม่ต้องกังวลกับตำแหน่ง แต่อย่างใด

สั่งให้ซอฟต์แวร์ดันหรือ เลื่อนสิ่งกีดขวางออกไป**ถ้าทำได้** สำหรับ แพ็ด,แทร็คที่ได้ล็อคจะไม่สามารถเลื่อนได้ บางกรณีไม่สามารถ

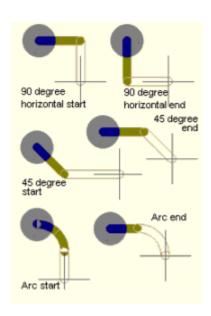
เลื่อนแทร็คเพราะแทร็คอื่นๆที่อยู่ติดกันขวางอยู่ ในภาวะเช่นนี้โปร เทลจะเปลี่ยนกลับไปเป็น Ignore Obstacle แทน การใช้งานเหมาะ

สมกับการเดินเส้นใหม่ เพื่อจัดเส้นหรือแต่งเส้นให้สวยงาม

รูปแบบการวางเส้น

ระหว่างใช้คำสั่ง Place>>Interactive Routing และได้เดิน เส้นออกมาจากแพ็ดแล้วสามารถเลือกเปลี่ยนรูปแบบการเดิน เส้นดังรูปด้านข้างกดคีย์ Shift และ Space พร้อมกัน โปร เทลจะเปลี่ยนรูปแบบไปตามลำดับ สังเกตดูที่แถบสถานะ (Status Bar)จะปรากฏชื่อภาวะเช่น Any Angle, 90 Degree, 45 Degree, Arc สำหรับคีย์ Space จะใช้สลับระหว่าง Start หรือ End เช่น ถ้าเป็นเส้นโค้งที่จุดเริ่มต้น(Arc Start) อยู่เมื่อ กด Space จะเปลี่ยนเป็นเส้นโค้งที่จุดจบเส้น(Arc End) เป็นต้น

ทดลองเดินเส้นระหว่าง U5.5 ไปที่ U2.16 โดย เปลี่ยนรูปแบบไปมา ทดลองคำสั่งจนแน่ใจว่าเข้าใจ ไม่ต้อง กังวลกับความไม่สวยงามหรือจะลบเส้นไม่ได้ สามารถยกเลิก แทร็คกลับมาเป็นคอนเนคชั่นได้เสมอ

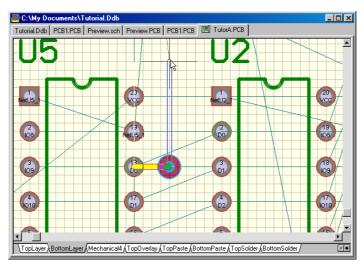

การเดินเส้นและเปลี่ยนเลเยอร์

ในการออกแบบบอร์ดที่มีความหนาแน่นมาก เรามักจะต้องใช้จำนวนหน้าทองแดงสำหรับเดินเส้นอย่าง น้อย 2 หน้า เพื่อให้เพียงพอกับจำนวนการเชื่อมต่อระหว่างกัน โดยทั่วไปเราควรกำหนดทิศทางการเดิน เส้นในแต่ละหน้าให้ตั้งฉากกัน เช่นด้าน Top เดินแนวนอนดังนั้นด้าน Bottom ควรจะเดินแนวตั้ง เหตุผล คือเมื่อเดินเส้นด้านหนึ่งและติดขัด ไม่สามารถเดินต่อได้ ให้เปลี่ยนมาอีกด้านหนึ่ง ซึ่งควรจะเดินได้เพราะ เดินทิศต่างกัน เช่นในตัวอย่างถัดไปจะเดินเส้นจาก U5.18 ไปยัง U4.18 ซึ่งเป็น IC ที่วางอยู่เหนือขึ้นไป ถ้าหากเดินด้วยเส้นในเลเยอร์ Top ทั้งเส้นก็สามารถทำได้เพราะไม่มีเส้นใดมาขวาง แต่เมื่อเดินไปแล้วจะ ทำให้ U5.3 ไปยัง U2.18 เดินไม่ได้ เพราะติดเส้นเลเยอร์ Top ของ U5.18 ถึง U4.18

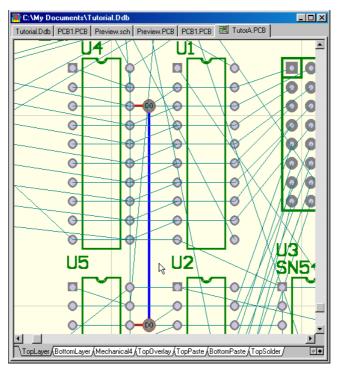
ในทำนองกลับกันถ้าหากเดินเส้นจาก U5.18 ไปยัง U4.18 ในด้านล่าง (เพราะวิ่งขึ้นด้านบน ตรงตามทิศทางของด้านล่าง) ดังนั้นเส้นนี้จะไม่กีดขวางเส้นระหว่าง U5.3 ไปยัง U2.18 และเส้นอื่น ๆอีก มากในแนวนอน

ต่อไปจะทดลองเดินเส้น D0 จาก U5.18 ไปที่ U4.18 จะเห็นว่าเป็นการเดินเส้นในแนวตั้ง

รูปที่ 10—12 ระหว่างเดินเส้นจาก U5.18 ไปที่ U4.18

1. ต้องแน่ใจว่าอยู่ในเลเยอร์ Top ใช้คำสั่ง Place>> Interactive Routing [P,T] คลิกที่ขา U5.18 เนื่องจาก U5.18 เป็นขาที่มีหลายคอนเนคชั่นทำให้โปรเทลถามว่าต้องการเลือกคอนเนคชั่นใด ให้ เลือก D0

รูปที่ 10—13 เมื่อเดินระหว่าง U5.18 และ U4.18 เสร็จแล้ว

คู่มือ Protel99

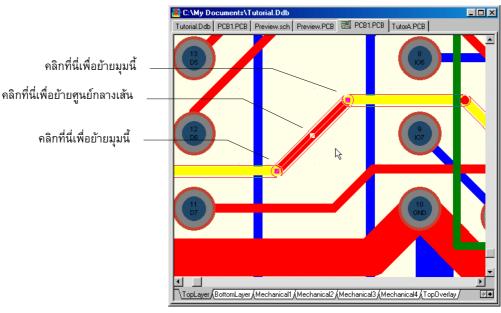
- เดินเส้นออกมาทางด้านซ้ายเล็กน้อย ต้องอยู่ในเลเยอร์ Top (สีแดง) หากไม่ใช่ให้ยกเลิกแล้วทำใหม่ คลิกเพื่อหักมุมต่อไปจะเดินขึ้นตรง กดคีย์ "*" จะเห็นเวียปรากฏขึ้นที่จุดหักมุม ลากเส้นด้าน Bottom ขึ้นไปเรื่อยๆ จนใกล้ๆ U4.18 ใส่มุมอีกครั้งและเปลี่ยนเลเยอร์ เดินเข้าหา U4.18 เป็นอันจบ
- 3. ทดลองเดินเส้นที่เหลือต่อไปเรื่อยๆ หากเดินเส้นผิดและต้องการยกเลิกเฉพาะระหว่างขา ใช้คำสั่ง
 Tools>>Unroute>>Connection ใช้เมาส์คลิกเส้นที่ต้องการ โปรเทลจะเปลี่ยนกลับไปเป็นคอน
 เนคชั่นทันที

การแก้ไขแทร็ค

เมื่อเดินเส้นทองแดงเสร็จแล้ว บางครั้งต้องการแก้ไขรูปแบบให้สวยงาม หรือต้องการเปลี่ยนตำแหน่งเพื่อ สร้างช่องว่างให้แก่เส้นใหม่เป็นต้น เรามีทางทำได้หลัก ๆสองวิธีคือ ย้ายตำแหน่งเส้นที่ละช่วง(Segment) หรือเดินเส้นใหม่แทนเส้นเก่า

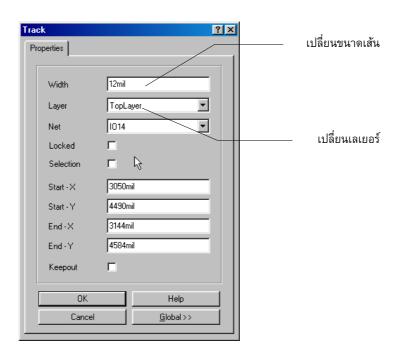
การย้ายตำแหน่งเส้น

- 1. เมื่อต้องการแก้ไขเส้นที่ได้เดินไปแล้ว เริ่มต้นให้คลิกในช่วงระหว่างจุดหักมุม(Segment)ที่ต้องการ หนึ่งครั้ง จะเห็นสัญลักษณ์แฮนเดลอร์(สี่เหลี่ยมเล็กอยู่ที่หัว,ท้ายและกลางเส้น) การคลิกที่ตำแหน่ง ต่าง ๆจะมีความหมายดังแสดงในรูปที่ 10—14 เมื่อคลิกแล้วปล่อย ลากเมาส์เพื่อย้ายเส้นไปที่ ตำแหน่งใหม่ คลิกอีกครั้งเพื่อวางลงไป
- 2. เมื่อชำนาญแล้วสามารถใช้วิธีกดคีย์ CTRL และคลิกที่มุมหรือศูนย์กลางเส้นเพื่อย้ายตำแหน่งได้ทัน ที ไม่ต้องคลิกเพื่อแสดงแฮนเดลอร์ก่อน
- 3. ระหว่างแก้ไข หากผิดพลาดไปโดยไม่ตั้งใจ สามารถยกเลิกการแก้ไขโดยใช้คำสั่ง Edit>>Undo ภายในโปรเทลกำหนด *Undo* ได้หลายระดับ จำนวนระดับของ *Undo* กำหนดใน Tools>> Preference>>Option ในช่อง Undo/Redo

รูปที่ 10—14 ตำแหน่งต่างๆบนเส้นที่สามารถแก้ไขได้

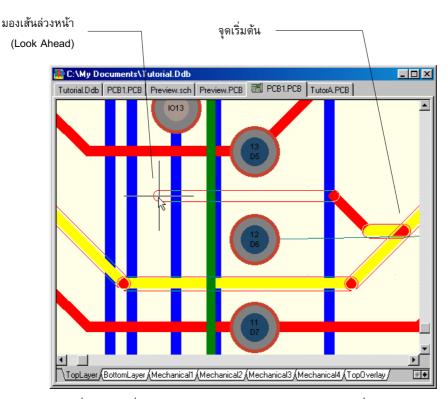
4. หากต้องการเปลี่ยนขนาดหรือเลเยอร์ของช่วงใด ให้ดับเบิ้ลคลิกที่ช่วงนั้น จะเห็นคุณสมบัติปรากฏ ขึ้น เข้าไปแก้ไขช่อง **Width** แล้วคลิกที่ OK

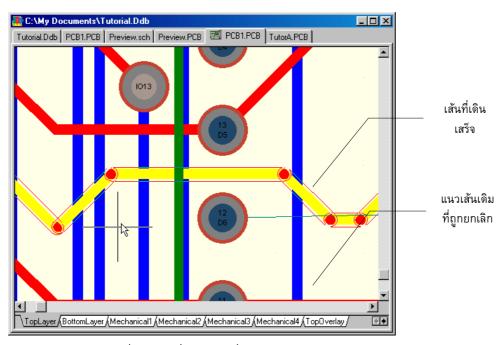
แก้ไขเส้นโดยเดินเส้นใหม่

บางครั้งการแก้ไขเส้นโดย ย้ายมุมและเส้นจะยุ่งยากเกินไป สามารถใช้วิธีเดินเส้นใหม่ โดยไม่ต้องสนใจ เส้นที่วางอยู่ก่อนหน้า เมื่อเดินเส้นใหม่จนครบวงจร เส้นเก่าจะถูกยกออกอัตโนมัติ

- เข้าไปใน Tools>>Preference>>Option ดูในช่อง Interactive Routing ดูว่า Automatically
 Remove Loop มีเช็คถูกหรือไม่ หากไม่ คลิกเพื่อให้มีเสียก่อน
- 2. ใช้คำสั่ง Place>>Interactive Routing คลิกที่เส้นต้องการเดินใหม่ในตำแหน่งที่ต้องการเริ่มต้น ลากเส้นไปเหมือนปกติ จุดเริ่มต้นสามารถเริ่มที่ใด ๆบนเส้นทองแดงเดิมก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเริ่มจาก ขาอุปกรณ์ การจบเส้นสามารถจบบนเส้นทองแดงก็ได้เช่นกัน ทั้งนี้จะต้องเป็นเน็ทเดียวกันด้วย หาก ต่างเน็ทจะเกิด DRC Error ขึ้น

รูปที่ 10—15 เริ่มเดินเส้นแก้ไข จะเห็นว่าโปรเทลจะเน้นสีของเส้นที่ถูกแก้ไขด้วย

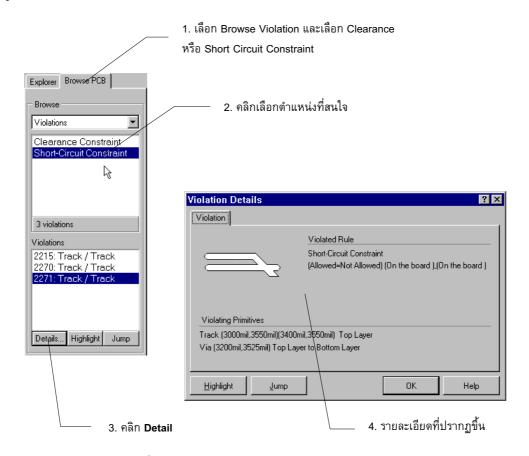
รูปที่ 10—16 เมื่อเดินไปจบที่ช่วงต่อไป เส้นด้านล่างจะถูกยกเลิกอัตโนมัติ

การค้นหาความผิดพลาด

ระหว่างเดินเส้นและแก้ไขเส้น เป็นไปได้ที่จะเดินเส้นเข้าไปใกล้ หรือทับเส้นอื่นซึ่งทำให้ผิดกฎการออก แบบ ซอฟต์แวร์สามารถเตือนให้ทราบ โดยแสดงเป็นสีเน้น(ปกติสีเขียว) ถ้าหากบอร์ดที่ออกแบบไม่ แสดง ควรตรวจสอบดังนี้

- 1. Tools>>Preference แถบ Option ในบริเวณ Editing Option ช่อง Online DRC ต้องเลือกไว้
- 2. Design>>Option แถบ Layer ในบริเวณ System ช่อง DRC Error ต้องเลือกไว้
- Tools>>Design Rule Check แถบ Online DRC ในบริเวณ Routing Rules ต้องเลือกกฏที่ ต้องการตรวจสอบไว้เช่น Clearance Constraint และ Short Circuit Constraint เป็นตัน

เมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น วิธีค้นหาให้คลิกที่แถบ Browse PCB บน Design Explorer ในช่อง Browse เลือก Violation จะเห็น Clearance Constraint และ Short Circuit Constraint ปรากฏขึ้น คลิกเพื่อเลือก Constraint (ข้อบังคับ)ตัวใดตัวหนึ่ง ดูในช่อง Violation จะเห็นรายชื่อ คลิกที่ชื่อแล้วคลิกที่ Detail จะ เห็นรายละเอียดปรากฏขึ้น

ฐปที่ 10—17 การคันหาและรายละเอียดตำแหน่งความผิดพลาด

เดินเส้นที่เหลือ

หลังจากคุ้นเคยกับคำสั่งต่าง ๆดีแล้ว ควรจะทดลองกับบอร์ดตัวอย่างให้คล่อง ทั้งนี้เพราะงานออกแบบ PCB ส่วนใหญ่จะใช้เวลาวางตำแหน่งอุปกรณ์และเดินเส้นกว่า 70% ของเวลาทั้งหมด ดังนั้นเป็นไปได้ เมื่อวางอุปกรณ์ครบ ควรทดลองเดินเส้น หากปรากฏว่าเดินไม่ได้ดี อาจจะต้องจัดเรียงตำแหน่งอุปกรณ์ ใหม่ ซึ่งในการออกแบบบอร์ดสำหรับใช้งานจริง ๆ มักจะซ้ำอยู่หลายครั้ง

สำหรับบอร์ดทดลองควรใช้เวลาเดินเส้นไม่เกิน 30 นาที ทั้งนี้ในตอนเริ่มแรก จะติดขัดเพราะไม่ สามารถจำคำสั่งได้ เมื่อเริ่มได้สักระยะจะคุ้นเคย ความเร็วจะเพิ่มขึ้น เมื่อเดินเส้นเสร็จแล้ว และต้องการ ยกเลิก เพื่อทดลองใหม่ ใช้คำสั่ง Tools>>Unroute>>All

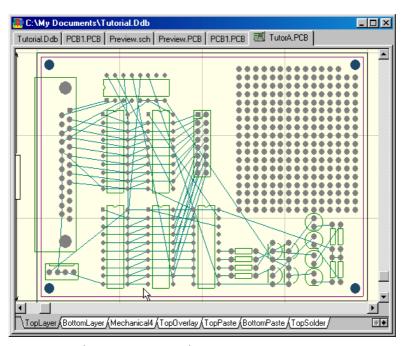
เดินเส้นอัตโนมัติ (Auto Routing)

ในหัวข้อที่ผ่านมาเราได้เรียนรู้การเดินเส้นด้วยตนเอง ซึ่งสามารถปรับแต่ง, บังคับทิศทาง และ กำหนดตำแหน่งการใส่เวียได้ตามที่ต้องการ สำหรับการเดินเส้นอัตโนมัตินี้จะใช้ความสามารถซอฟต์แวร์ คำนวณหาช่องว่างเพื่อวางเส้นโดยที่ช่องว่างนั้นไม่ทำให้เกิดปัญหาระยะห่างใกล้เกินไปกว่าที่กฎการออก แบบยอมได้ นับว่าเป็นความสะดวกเป็นอย่างมาก แต่ต้องทำความเข้าใจก่อนว่าซอฟต์แวร์จะเลือก ตำแหน่งการวางเส้นให้เองโดยไม่สามารถควบคุมได้ เรากำหนดได้เพียงทิศทางการเดินเส้น, การใช้ ขนาดเส้น, การกำหนดขนาดเวีย และการหักมุม 45 หรือ 90 ตามที่กำหนดในกฎการออกแบบเท่านั้น

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก่อนเริ่มใช้ Auto Router

ก่อนเริ่มต้นใช้งาน Auto Router จะต้องตรวจสอบบอร์ด ให้มีคุณสมบัติดังนี้

- 1. จะต้องกำหนดบริเวณปิดอยู่ในเลเยอร์ Keep Out ทั้งนี้เพราะ Auto Router จะใช้ Keep Out เป็น ขอบเขต หรือเส้นแบ่งเขต ให้รู้ว่าเฉพาะในบริเวณปิดนี้เท่านั้นจึงจะใช้สำหรับวางแทร็คได้
- 2. ถ้าหากบอร์ดนั้นได้สร้างวัตถุใด ๆก็ตาม (Arc, Circle, String และอื่นๆ)ไว้ในเลเยอร์ Keep Out จะ ทำให้ Auto Router คิดว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งกีดขวาง และจะเดินเส้นหลบไปทางอื่นแทน จะเห็นว่า เป็นการลดโอกาสและลดพื้นที่สำหรับเดินเส้นให้น้อยลง
- 3. ถ้าหากสร้างวัตถุใดๆไว้ใน Electrical Layer(เลเยอร์ที่มีผลทางไฟฟ้า หรือเลเยอร์ที่สร้างเป็นชั้น ทองแดงเช่น Top, Bottom, Inner เป็นต้น) และไม่ได้กำหนดเน็ทให้กับวัตถุนั้น จะทำให้ Auto Router มองเป็นสิ่งกีดขวาง ลดโอกาสเดินเส้นให้สำเร็จด้วยเช่นกัน
- 4. สิ่งที่ไม่มีผลต่อ Auto Router คือในเลเยอร์ Mechanical และ Overlay ต่างๆ

รูปที่ 10—18 บอร์ดทดลองซึ่งได้วางอุปกรณ์ลงในตำแหน่งแล้ว

คู่มือ Protel99

บอร์ดสำหรับทดลองเดินเส้นอัตโนมัติ เป็นบอร์ดทดลองซึ่งสร้างมาตั้งแต่หัวข้อการจัดเรียง อุปกรณ์ (Placement) อย่างไรก็ตาม เปรียบเทียบรูปการวางตำแหน่งอุปกรณ์ที่ได้ กับในภาคผนวก หรือ เทียบกับรูปที่ 10—18 หากมีตำแหน่งใดไม่ เหมาะสมจัดการย้ายตำแหน่งให้ถูกต้องเสียก่อน

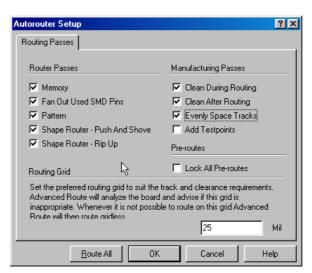
ก่อนจะเริ่มใช้งาน Auto Router ตรวจสอบกฎการออกแบบโดยเข้าไปใน **Design>>Rule** ดูในช่อง Routing และตรวจสอบสิ่งต่างๆเหล่านี้

- 1. ขนาดเส้นทั่วไปคือ 12mils ขนาดเส้น Power (VCC, GND) มีขนาด 50mils
- 2. ระยะห่างอย่างน้อย 10mils
- 3. ขนาดเวีย เส้นผ่าศูนย์กลาง 50mils รูเจาะขนาด 28mils

การใช้ Auto Router

จัดเตรียม (Setup Auto Router)

โดยปกติไม่จำเป็นต้องกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทั้งนี้เพราะการทำงานของ Auto Router จะ วิเคราะห์ความซับซ้อนของบอร์ด และกำหนดพารามิเตอร์ต่าง ๆให้อัตโนมัติ อย่างไรก็ตามมาทำความเข้า ใจทางเลือกต่าง ๆของ Auto Router เข้าไปในเมนู Auto Route>>Setup

รูปที่ 10—19 ภายใน Auto Router Setup

ในช่อง Routing Passes มีความหมายต่างๆดังนี้

Memory การเดินเส้นสำหรับอุปกรณ์ชนิด memory ซึ่งมีเส้นเดินซ้ำกัน เพราะใช้เน็ทร่วมกันเป็นจำนวนมาก

200

Fan Out Used SMD Pins การเดินเส้นออกมาเล็กน้อยจากแพ็ด SMD และใส่เวียเพื่อเป็นจุด

ต่อของเส้นในช่วงต่อไป เหมาะกับบอร์ดที่มีความหนาแน่นมาก

Pattern การเดินเส้นลักษณะเรียงเป็นแถวหรือแนว ไม่ใช่ทุกเส้นขนานกัน

Push and Shove การเดินเส้นในลักษณะเบียดเส้นก่อนหน้า เพื่อสร้างช่องว่างให้เส้น

ที่ต้องการเดิน

Rip Up การเดินเส้นในลักษณะยกเส้นขวางออกแล้วกลับมาเดินภายหลัง

ในช่อง Manufacturing Passes มีความหมายดังนี้

Clean During Routing หมายถึงต้องการให้จัดเส้นให้สวยงาม ระหว่างเดินเส้นอัตโนมัติ

Clean After Routing หมายถึงต้องการให้จัดเส้นให้สวยงาม หลังจากเดินเส้นเสร็จแล้ว

Evenly Space แทร็ค การจัดเส้นให้มีช่องว่างอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อผลดีสำหรับการผลิต

Add test points สั่งให้ Auto Router เพิ่มจุดทดสอบให้อัตโนมัติ

Lock All Pre-routed สั่งให้ Auto Router ไม่ต้องเคลื่อนย้ายเส้นต่างๆที่เดินมาก่อนเข้า

Auto Router

Routing Grid กำหนดขนาด Routing Grid โดยปกติไม่ต้องเปลี่ยนแปลงใดๆ

Auto Router จะวิเคราะห์บอร์ดและเปลี่ยนขนาดกริดที่เหมาะสมให้

เอง

วิธีใช้ Auto Router

การใช้งาน Auto Router นั้นง่ายมาก เรียกคำสั่ง Auto Route จากเมนูจะมีคำสั่งย่อยเลือกได้ดังนี้

All สั่งให้ทำงานหมดทั้งบอร์ด

Connection สั่งให้เดินเฉพาะคอนเนคชั่น ซอฟต์แวร์จะรอให้เลือกคอนเนคชั่นที่

ต้องการ

Component สั่งให้เดินแทร็คเฉพาะที่ต่อกับอุปกรณ์ และเฉพาะคอนเนคชั่นที่มา

ถึงอุปกรณ์เท่านั้น ไม่นับคอนเนคชั่นอื่น ๆในเน็ท

Area สั่งให้เดินเส้นเฉพาะในบริเวณที่กำหนด

Stop สั่งให้ Auto Router เลิกทำงาน

Pause สั่งให้ Auto Router หยุดทำงานชั่วคราว

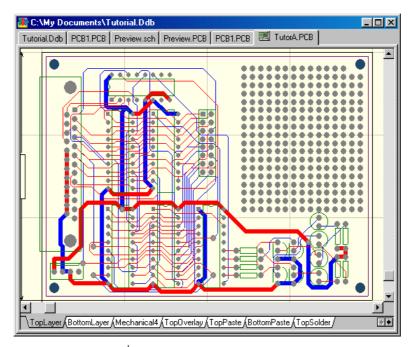
Re-Start สั่งให้ Auto Router ทำงานต่อ

เดินเส้นในบอร์ดทดลอง

ใช้คำสั่ง Auto Route>>All กับบอร์ดทดลอง ควรจะใช้เวลาไม่เกิน 3 นาทีจะเสร็จทั้ง 100% เปลี่ยนไป บริเวณต่างๆ ตรวจสอบขนาดเวียและแทร็ค เป็นไปตาม Design Rules หรือไม่

รูปที่ 10—20 เมื่อ Auto Router ทำงานเสร็จ จะแสดงข้อมูล จำนวนคอนเนคชั่นและเปอร์เซ็นต์ที่ทำได้ พร้อมแสดงระยะเวลาที่ใช้ไป

รูปที่ 10—21 Auto Router เดินเส้นหมดแล้ว

การสร้างจุดทดสอบ (Test Point)

จุดทดสอบคือ แพ็ดหรือเวียสำหรับให้เครื่องทดสอบวงจร (ICT-In-circuit Tester) วัดสัญญาณเพื่อตรวจ สอบการทำงานของบอร์ดขณะประกอบในสายการผลิต เครื่องวัดสัญญาณจะใช้โพรบแตะที่จุดทดสอบ ซึ่งต้องเตรียมสร้างเผื่อไว้ระหว่างออกแบบบอร์ด

การกำหนดจุดทดสอบ

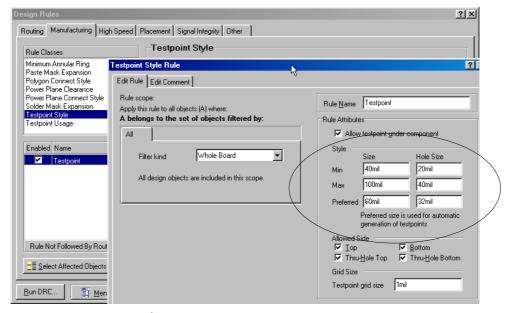
กำหนดจากใน Design>>Rules ช่อง Manufacturing มี 2 อย่างคือ Test Point Style และ Test Point Usage เลือกกฎข้อที่ต้องการ คลิกที่ปุ่ม Add หรือถ้าได้เพิ่มกฎไว้แล้ว คลิกที่ปุ่ม Properties

Testpoint Style

ใช้สำหรับเลือกขนาดแพ็ดหรือเวีย สำหรับใช้เป็นจุดทดสอบมีขนาด ได้ตั้งแต่ในช่อง *Min* จนกระทั่งถึง *Max* ค่าที่กำหนดคือ *Size*(ขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง), Hole Size(ขนาดรูเจาะ) ส่วนในช่อง *Preferred* หมายถึงเป็นขนาดที่ Auto Router เลือกใช้เอง

Attached Side

เลือกกำหนดให้ใส่จุดทดสอบด้านใดบ้าง Top-คือด้านบน, Bottom-คือด้านล่าง, Thru-hole Top-ใส่เฉพาะที่ตำแหน่งเจาะทะลุและเป็น ด้านบน

รูปที่ 10—22 แสดงคุณสมบัติของ Test-point Style

เมื่อกำหนด Test-point Style เรียบร้อยหมายความว่า แพ็ดที่มีขนาดตามที่กำหนดใน min, max สามารถนำมาใช้ทำจุดทดสอบได้ทั้งสิ้น

สำหรับ Test-point Usage กำหนดได้ตามลำดับความสำคัญของกฎการออกแบบ ซึ่งจะให้เน็ท หรืออุปกรณ์ใดยกเว้นไม่มีจุดทดสอบได้บ้าง โดยทั่วไปถ้าไม่มีอะไรพิเศษมักจะไม่ยกเว้น

ค้นหาแพ็ดและเวียบนบอร์ดซึ่งใช้เป็นจุดทดสอบได้

เมื่อได้กำหนดรูปแบบของจุดทดสอบใน Test-point Style แล้ว เราสามารถตรวจสอบได้ว่าในบอร์ดซึ่ง เดินเส้นเสร็จสมบูรณ์จะมีแพ็ดและเวีย ที่ตำแหน่งใดบ้างมีขนาดตรงกับความต้องการ วิธีการคือใช้คำสั่ง Tools>>Find and Set Testpoint ซอฟต์แวร์จะถามยืนยัน จากนั้นจะเริ่มกำหนดจุดทดสอบ เมื่อเสร็จ สิ้นจะแสดงตำแหน่งโดยใช้สีเน้นให้ต่างจากแพ็ดและเวียทั่วไป หากต้องการยกเลิกจุดทดสอบ ให้ใช้คำ สั่ง Tools>>Clear All Testpoint

ให้ Auto Router เพิ่มจุดทดสอบ

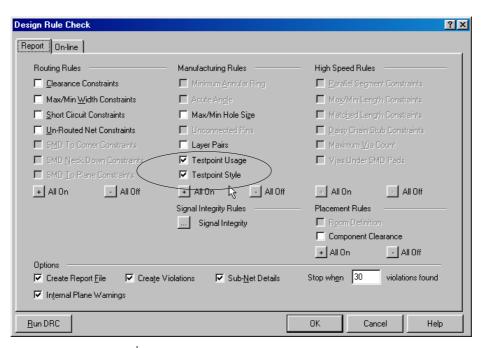
ระหว่างเดินเส้นอัตโนมัติ เราสามารถกำหนดให้เพิ่มจุดทดสอบได้ กำหนดทางเลือก Add Testpoint ใน Auto Router>>Setup เมื่อสั่งให้เดินเส้น Auto Router จะใช้ขนาดแพ็ดตามที่ได้กำหนดในข้อกำหนด การออกแบบแถบ Manufacturing ในส่วน Testpoint Style ใส่ให้โดยอัตโนมัติ

รายงานตำแหน่งจุดทดสอบ

เมื่อใส่จุดทดสอบเข้าไปในบอร์ดเรียบร้อยแล้ว ซอฟต์แวร์สามารถสร้างไฟล์ระบุตำแหน่งจุดทดสอบในรูป พิกัดทางด้าน X,Y เพื่อนำไปสร้างแท่นยึดโพรบ สำหรับสัมผัสกับชิ้นงานเพื่อวัดสัญญาณที่ต้องการ การ สร้างตำแหน่งนี้ดูได้จากเรื่องการสร้าง CAM Output ในบทที่ 14

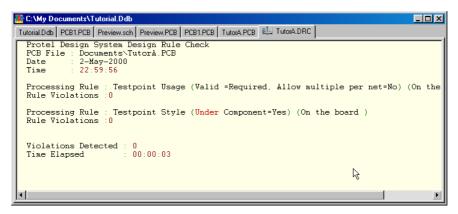
ค้นหาเน็ทซึ่งไม่มีจุดทดสอบ

เมื่อต้องการค้นหาเน็ทซึ่งควรจะมีจุดทดสอบแต่ Auto Router ไม่สร้างให้ เราจะใช้ Design Rule Check ตรวจสอบโดยเลือกในช่อง **Testpoint Usage** และ **Testpoint Style**

รูปที่ 10—23 ทางเลือกของการตรวจสอบความผิดพลาด

เมื่อกำหนดเสร็จคลิกที่ปุ่ม Run DRC

รูปที่ 10—24 รายงานผลการตรวจสอบจุดทดสอบ

รูปที่ 10—25 ทางเลือกการสร้างหยดน้ำ

การสร้างหยดน้ำตา (Tear Drop)

หยดน้ำหรือ Tear Drop เป็นส่วนเสริมเส้น ทองแดง(แทร็ค) ให้มีบ่าหรือความหนามากขึ้น เมื่อเส้นวิ่งเข้าหาแพ็ดหรือเวีย การเพิ่มหยดน้ำ จะทำให้แทร็คมีความแข็งแรง การยึดเกาะ ระหว่างเส้นกับแพ็ดมีมากขึ้น ลดโอกาสและ ความผิดพลาดของชิ้นงานเนื่องจากกระบวน การผลิต การเพิ่มหยดน้ำตาสามารถทำได้โดย ใช้คำสั่ง Tools>>Teardrops เมื่อเรียกแล้วจะ เห็นรูปที่ 10—25 ปรากฏขึ้น

แต่ละช่องมีความหมายดังนี้

General- ทั่วๆไป

All Pads สร้าง Teardrop กับทุกๆ แพ็ด All Vias สร้าง Teardrop กับทุกๆ เวีย

Selected object only สร้าง Teardrop กับวัตถุที่เลือกไว้ก่อนหน้า

Force Teardrop

Generate Report

ช้างคับให้มี Teardrop
สร้างไฟล์รายงาน

Action- เลือกการกระทำ

Add เพิ่ม Teardrop เข้าไปในชิ้นงาน

Remove ยกเลิก Teardrop

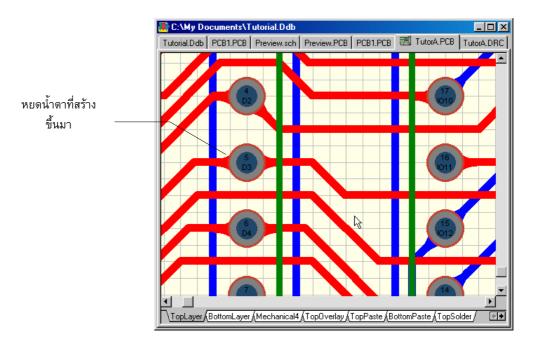
คู่มือ Protel99

Style- รูปแบบ

Arc

Line

ใช้เส้นโค้งสร้าง Teardrop ใช้เส้นตรงสร้าง Teardrop

สรุป

ภายในบทนี้ เราได้เรียนรู้คำสั่งต่างๆสำหรับเดินเส้นทองแดงด้วยตนเอง คำสั่งพื้นฐานสำหรับใช้งานคือ Place>>Track และเลื่อนไปคลิกที่ขาหรือคอนเนคชั่นและเดินเส้นไปจนจบที่ขา หรือเส้นทองแดงซึ่งเดิน ค้างไว้ก่อนหน้า โปรเทลจะจัดการความสัมพันธ์ระหว่างคอนเนคชั่นและเส้นทองแดงเป็นอย่างดี กล่าว คือคอนเนคชั่นเป็นตัวแทนใช้บอกว่าจุดใดต้องต่อเข้าหากัน ส่วนเส้นทองแดงเป็นสื่อนำไฟฟ้าซึ่งเชื่อมวง จรเข้าหากันจริงๆ ดังนั้นเมื่อวางเส้นทองแดงเสร็จคอนเนคชั่นจะหายไป ถ้าหากเดินเส้นเพียงบางส่วน คอนเนคชั่นจะเปลี่ยนตำแหน่งไปยังจุดปลายของเส้นชี้ไปยังจุดหมายที่ถูกต้อง ระหว่างเดินเส้นโปรเทล ได้สร้างภาวะต่างๆเพื่อตรวจสอบและป้องกันความผิดพลาดเช่น Avoid Obstacle – หลีกเลี่ยงวัตถุที่มีผล ทางไฟฟ้าไม่ให้เส้นเดินเข้าไปใกล้มากเกินไป, Push Obstacle – ดันหรือเลื่อนวัตถุกีดขวามออกไปจาก เส้นทาง จะเห็นว่าเครื่องมือต่างๆเหล่านี้ช่วยให้นักออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานได้หลากหลายรูปแบบมาก ขึ้น